

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

KEN nr 9039 af 30/01/2018 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse 2-18 om botilbud - opfølgningspligt - borgers manglende samarbejde - ophør

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 2017-2126-28082

Ankestyrelsens principafgørelse 2-18 om botilbud - opfølgningspligt - borgers manglende samarbejde - ophør

Principafgørelsen fastslår

Kommunens opfølgningspligt

Kommunen har pligt til løbende at følge op på de enkelte sager om hjælp efter serviceloven for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål. Kommunen skal i den forbindelse vurdere, om der er behov for at justere indsatsen i forhold til borgeren. En justering af indsatsen kan fx være ændring af indsatsmålene eller skift af leverandør. Kommunen skal være særligt opmærksom på, om hjælpen er tilrettelagt på en sådan måde, at borgeren er i stand til at modtage den. Det gælder alle tilbud om hjælp efter serviceloven.

Borgerens manglende samarbejde

Kommunen kan ikke uden videre lade et tilbud om hjælp eller støtte ophøre med henvisning til, at borgeren ikke samarbejder om at opfylde indsatsmålene i handleplanen. Kommunen skal forinden undersøge og forholde sig til, hvilken betydning borgerens nedsatte funktionsevne har i forhold til hans eller hendes evne til at samarbejde om indsatsmålene.

Hvis kommunen kommer frem til, at borgerens manglende samarbejde skyldes borgerens nedsatte funktionsevne, skal kommunen undersøge, hvordan hjælpen skal tilrettelægges, så borgeren kan samarbejde og modtage hjælpen. En ændret tilrettelæggelse af hjælpen kan både være i forhold til selve handleplanen og indsatsmålene eller i form af et nyt botilbud. Leverandøren skal samarbejde med kommunen om tilrettelæggelsen af hjælpen i forhold til tilbuddets godkendelser ifølge Tilbudsportalen, så det bliver sikret, at borgeren kan modtage hjælpen i tilbuddet.

Ophør af tilbud

Hvis kommunen finder, at borgeren, på trods af sin funktionsnedsættelse, er i stand til at samarbejde om indsatsmålene, men ikke gør det, skal kommunen vejlede borgeren om konsekvenserne ved fortsat ikke at samarbejde. Kommunen skal i den forbindelse sikre sig, at borgeren er i stand til at forstå vejledningen. Hvis borgeren, efter at være blevet vejledt, fortsat ikke samarbejder om at opnå sine indsatsmål, er kommunen berettiget til at lade et tilbud om hjælp ophøre, fx et botilbud, da der ikke længere er noget formål med hjælpen.

Hvis kommunen vurderer, at borgeren, efter ophør af botilbud, fortsat har behov for betydelig hjælp, skal kommunen som følge af sin omsorgspligt yde en indsats for at hjælpe borgeren med at finde et sted at bo, så borgeren fortsat kan modtage hjælp.

I den konkrete sag vurderede Ankestyrelsen, at der ikke var tilstrækkelige oplysninger til, at vi kunne tage stilling til, om kommunen havde gjort nok for at sikre, at borgeren var i stand til at modtage den visiterede hjælp – et midlertidigt botilbud og socialpædagogisk støtte. Kommunen skulle derfor

undersøge sagen nærmere, herunder om borgerens aktuelle botilbud var egnet, om indsatsmålene skulle ændres, og om der – eventuelt blot for en periode – var behov for yderligere socialpædagogisk støtte.

Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt. Det har vi gjort for at afklare, om en kommune har mulighed for at ophøre et tilbud om hjælp som følge af borgerens manglende samarbejde og for at afklare kommunens forpligtelse i forbindelse med et lovligt ophør af et botilbud.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om social service (serviceloven), senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 988 af 17. august 2017.

- § 82, om kommunens omsorgspligt.
- § 107, stk. 2, nr. 1 og nr. 2, om personkreds for et midlertidigt botilbud.
- § 148, stk. 2, om kommunens pligt til opfølgning.

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 1096 af 13. september 2017.

- § 10, om sagens oplysning.

Forvaltningsloven, senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014.

- § 7, om kommunens vejledningspligt.

Praksis

Følgende principafgørelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

D-11-07: En kommune kunne ikke standse sygedagpengeudbetalingen til en psykisk syg lønmodtager eller refusionen til dennes arbejdsgiver med den begrundelse, at lønmodtageren ikke havde medvirket ved kommunens opfølgning. Begrundelsen var at kommunen ikke fra lønmodtagerens læge og psykolog havde indhentet oplysninger til brug for en vurdering af, hvorvidt lønmodtagerens manglende medvirken havde en utvivlsom sammenhæng med dennes psykiske lidelse. Hvis dette havde været tilfældet, ville det have været en rimelig grund til den manglende medvirken.

A-9-08: En kommune burde have sikret sig, at der var nogen til at hjælpe en 18-årig kontanthjælpsansøger, der var på specialskole, med at læse og besvare kommunens henvendelser. Ansøgeren havde fået afslag på kontanthjælp på grund af manglende aflevering af nødvendig dokumentation og manglende underskrifter på diverse dokumenter.

Vejledninger

Vi har også anvendt Vejledning om botilbud m.v. til voksne efter reglerne i almenboligloven, serviceloven og friplejeboligloven.

– Pkt. 106 og 107, om målgruppen for midlertidigt botilbud og visitation.

Den konkrete afgørelse

Du har klaget over A Kommunes afgørelse om ophør af midlertidigt botilbud. A Kommune afgjorde sagen den 5. maj 2017.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Kommunen skal behandle din sag igen.

Det betyder, at vi hjemviser sagen til ny behandling, og at kommunen skal afgøre sagen på ny. Du skal være opmærksom på, at en ny behandling godt kan føre til det samme resultat i din sag.

Kommunen skal, efter at have indhentet aktuelle oplysninger om dit samlede hjælpebehov, og inden den afgør sagen, undersøge om dit nuværende botilbud er egnet, om dine indsatsmål skal justeres eller ændres, og om du har behov for yderligere socialpædagogisk støtte.

Du har fortsat ret til at bo på botilbud P, medmindre du allerede er flyttet derfra.

Kommunen kontakter dig.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst til, at vi kan afgøre, om kommunen har været berettiget til at ophøre dit nuværende botilbud, herunder om botilbuddet er egnet til at dække dine behov.

De manglende oplysninger udgør en så væsentlig del af beslutningsgrundlaget, at vi ikke kan træffe afgørelse i sagen.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at du lider af atypisk autisme. Som følge af din nedsatte funktionsevne har du behov for støtte til struktur i dagligdagen, både i forhold til praktiske opgaver, egenomsorg og døgnrytme samt støtte til socialt liv.

Kommunen begrundet sin afgørelse om ophør af dit nuværende botilbud med, at du ikke medvirker i forhold til dine indsatsmål i handleplanen. Vi kan ikke ud fra sagens oplysninger se, om kommunen har

forholdt sig til, hvilken betydning din funktionsnedsættelse har i forhold til din evne til at samarbejde om at nå dine indsatsmål.

Vi lægger også vægt på, at vi ikke kan se, at kommunen har forsøgt med andre metoder til at hjælpe dig til at samarbejde om handleplanens indsatsmål.

Kommunen har ikke oplyst, hvordan dit behov for støtte kan dækkes ved ophør af dit nuværende botilbud, og hvor meget socialpædagogisk støtte og anden hjælp, du vil være berettiget til.

Det fremgår af statusskrivelse af 10. marts 2017, at dine kontaktpersoner på botilbuddet vurderer, at du profiterer af et botilbud, men at rammerne i dit nuværende botilbud ikke er optimale. De skriver også, at du, som følge af din diagnose, har brug for rammer, der i langt højere grad er specialiserede. De mener, at det er nærmest umuligt for dig at få succes med din handleplan, da målene ikke giver mening for dig.

Du oplyser, at du ikke ser nogen mening med at arbejde med indsatsmålene, når du ikke har noget at stå op til. Samtidig har du afvist flere beskæftigelsesrettede og sociale tilbud.

Da det ikke kan udelukkes, at grunden til, at du nægter at deltage i de tilbudte aktiviteter, skyldes din funktionsnedsættelse, finder vi, at kommunen skal se på sagen igen.

Hvad skal kommunen gøre nu

Kommunen skal indhente aktuelle oplysninger, der kan medvirke til at belyse, hvilket hjælpebehov du har, og på hvilken måde det kan afhjælpes. Kommunen skal i den forbindelse undersøge, om dit nuværende botilbud er i stand til at varetage dine behov.

Kommunen skal desuden undersøge, om der er behov for at ændre dine indsatsmål for, at du kan modtage den nødvendige hjælp, og om du har behov for yderligere socialpædagogisk støtte.

Kommunen skal, hvis dit nuværende botilbud ikke kan rumme dig, finde et andet egnet botilbud, hvor du kan modtage den rette støtte og nå dine indsatsmål.

Kommunen skal herefter træffe en ny afgørelse. Hvis kommunen ikke fuldt imødekommer din ansøgning, skal kommunen i afgørelsen angive de hovedhensyn og de faktiske oplysninger, der er indgået i kommunens vurdering.

Du kan klage over den nye afgørelse efter de almindelige regler. Det betyder, at du kan klage til kommunen inden fire uger efter, du har modtaget den nye afgørelse fra kommunen.

Om reglerne

Midlertidigt botilbud kan tilbydes personer som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov for et sådant ophold. Det kan være på grund af behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller for pleje, eller et behov i en periode for særlig behandlingsmæssig støtte, fx i form af aflastning, behandling, optræning og udslusning.

Personer kun med nedsat psykisk funktionsevne med behov for pleje eller behandling kan også være berettiget til et midlertidigt ophold.

Botilbud til midlertidigt ophold adskiller sig fra længerevarende botilbud ved, at borgerens behov for et botilbud ikke er varigt, men fx har til formål at sikre rammen om en behandlingsmæssig indsats eller at udrede borgerens behov for hjælp. Derudover er det en forudsætning, at borger vil kunne vende tilbage til egen bolig.

Ifølge praksis er det en forudsætning for flytning fra et midlertidigt botilbud til et andet midlertidigt botilbud, at det nye botilbud er mindst lige så egnet til at opfylde borgerens behov, og at det tidligere botilbud er væsentligt dyrere. Modsætter borgeren sig flytning til det nye botilbud, skal kommunen anvende bestemmelserne om magtanvendelse. Der henvises til principafgørelse 9-16.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.